

ISTARSKA ŽUPANIJA
POVJERENSTVO ZA SUZBIJANJE
ZLOUPORABE DROGA
27.06.2008.

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJA ISTARSKA
POGLAVARSTVO
N/p Župana
Gosp.Ivana Jakovčića

IZVJEŠĆE O RADU POVJERENSTVA ZA SUZBIJANJE ZLOUPORABE DROGA I STANJU OVISNOSTI O DROGAMA NA PODRUČJU ISTARSKE ŽUPANIJE U 2007. GODINI

Povjerenstvo za suzbijanje zlouporabe droga Istarske Županije je u 2007. održalo tri sastanka, te brojne neformalne dogovore i konzultacije. Posebno ističemo sastanak Županijskog povjerenstava u Bujama, koji je bio nastavak tradicije da se Županijsko povjerenstvo sastaje sa gradskim povjerenstvima i gradskim vlastima u gradovima u kojima se primjećuje pogoršanje ili nastavak lošeg stanja. Takvi su sastanci održani do sada u Umagu, Pazinu, Rovinju, Puli i dva puta u Labinu. Predstavnicima Buja su ponuđeni stručni i organizacijski kapaciteti povjerenstva i Županijskih institucija u realizaciji lokalnih projekata na suzbijanju zlouporabe droga.

Ovo izvješće je deveto po redu koje Povjerenstvo podnosi Poglavarstvu i svim zainteresiranim. Zahvaljujući stvorenoj bazi podataka, kontinuitetu praćenja, korištenju standardnih i objektivnih metoda, te suradnji svih institucija koje prate ovu problematiku, vjerujemo u visoku pouzdanost podataka i utemeljenost procjena i zaključaka o stanju ovisnosti na području naše Županije.

Analize, procjene i zaključci su rezultat rasprave i u pravilu suglasja svih članova Povjerenstva.

U izradi Izvješća su korišteni podatci dobiveni od Policijske uprave Istarske, Državnog odvjetništva, Službe za prevenciju ovisnosti u Puli i Centra u Poreču, savjetovališta u Rovinju, te podatci centralnog registra osoba liječenih zbog zlouporabe droga Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Zagrebu.

DOSTUPNOST DROGA I ZAPLJENE

Tablica 1. Vrste i količine droga zaplijenjenih od 2001-2007.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Heroin	4590 g.	653,7 g.	2953 g.	1503 g.	2446,0 g.	993,18	2122,26 g.
Kokain	51,3 g.	79,6 g.	336 kg.	131 g.	145 g.	82,51g.	2399,03 g.
Marihuana	4151 g.	7252 g	7133 g	7462 g.	4529 g.	6267g.	4899,7 g.
Hašiš	735 g.	693,7 g	856 g	684 g.	1121 g.	1038g.	1232,4 g.
Ecstasy	629 kom.	992 kom	2772 kom.	485 kom.	319 kom.	480kom.	288,5 kom.
Amfetamini	89,4 g.	488 g.	192,72 g	1767 g.	158 g.	717,7 g	364.99 g.
Heptanon	442 kom.	602 kom.	236 kom.	550 kom.	223,5 kom.	468,5 kom.	298 kom.
Sedativi (razni)	Veći broj	828 kom.	3152 kom	Veći broj	503	749,5 kom	281
LSD	-	-	2 markice	-	13 kom.	8 kom	1 kom.
GHB							145,5
Ostalo (meksičke gljive)						112,6 g	

Tablica ukazuje na godišnje oscilacije u vrsti i količinama zaplijene pojedinih droga koje su rezultat policijskih akcija a ne osobitog trenda. Iznimka je kokain koji je zaplijenjen u većoj količini i sav je bio namijenjen istarskom tržištu , za razliku od velika zaplijene 2003. koja je bila u tranzitu za zapadnu Evropu.

Kao jedan od pokazatelja stanja i trendova na tržištu je i cijena droga na ilegalnom tržištu.

Tablica 2. Prosječna cijena droga od 2002. do 2006. godine u kunama prema izvješću Policijske uprave Istarske

Vrsta droge	2002	2003	2004	2005	2006
Heroin(g)	500	350-400	350-400	350	400
Hašiš(g)	80	70	50-70	50	30
Marihuana(g)	15	15	10	10	10
Kokain(g)	700-800	650-700	650-700	650	500
Heptanon(tabla)	100	70	70	70	50
LSD(doza)	100-120	100-120	100	100	100
Ecstasy(1kom)	35-50	35	35	30	30

Uočava se pad cijene većine droga, osobito kokaina. U 2007. nije bilo značajnije promjene u prosječnim cijenama pojedinih droga u odnosu na 2006.

Tijekom 2007. ostvareno je **1063** zapljena različitih oblika opojnih droga.

Tablica 3. Broj zapljena opojnih droga od 2000. do 2007.

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
603	861	1172	1032	707	867	998	1063

Droga je oduzeta od **1064** osobe, 373 državljana RH i 691 osoba koje nisu državljani RH. Posebno je uočljiv porast broja zapljena kod turista što sigurno ukazuje na dobar rad granične policije, a vjerojatno odražava i porast korištenja droga u većini zemalja iz kojih dolaze naši turisti. Potrebno je naglasiti da se većinom radi o tzv. "lakim drogama".

Tablica 4. Broj osoba od kojih je oduzeta droga od 2001. do 2007.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Državljeni RH	-	-	-	399	431	502	373
Stranci	-	-	-	284	400	403	691
Ukupno	776	1031	918	683	831	905	1064

KAZNENI POSTUPCI VEZANI ZA ZLOUPORABU DROGA

Tablica 5. Broj kaznenih dijela vezanih za zlouporabu droga od 2002. do 2007.

2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007
1466	1187	944	992	1126	1343

Županijskom državnom odvjetništvu u Puli i općinskim državnim odvjetništvima u Puli, Rovinju, Bujama i Pazinu za osobe preko 21 godinu je podnijeta **820** prijava za kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga, što je za 174 više nego 2006. Dominira kazneno djelo iz čl. 173 st.1 KZ (posjedovanje opojnih droga) za što je prijavljeno 730 osoba (u prošlom razdoblju 559). Ovo povećanje se odnosi uglavnom na područje Općinskog državnog odvjetništva u Bujama, a koje prijave se u 88 % slučajeva riješilo odbačajem primjenom čl.28 KZ : Radi se o kaznenim prijavama protiv stranih državljana zbog posjedovanja manjih količina tzv. lakih droga, a zatečeni su u posjedu na državnoj granici. Protiv prijavljenih osoba je vođen prekršajni postupak.

Drugo po zastupljenosti je kazneno djelo iz čl. 173 st 2 KZ(trgovina ili proizvodnja droga) za koje je prijavljeno 55 osoba. Ostali pokazatelji: o broju optužnica , broju i strukturi presuda su u okvirima ranijih godina. Važno je naglasiti da na području Istre kao i cijele Hrvatske, osim minimalnih količina kanabisa za vlastitu uporabu, nema proizvodnje bilo koje droge, a što je pojava u većini susjednih zemalja.

Zaključno o ponudi droga se može reći da prema svim podacima represivnog sustava u 2007. nije bilo nema značajnijih promjena na tržištu opojnih droga u Istri. Marihuana je i dalje najčešća droga na tržištu, a ponuda kokain je iz godine u godinu sve veća. I dalje nema zapljena „novih“ vrsta droga koje su veliki problem u mnogim evropskim zemljama.

KONZUMIRANJE DROGA I TRENDOVI

Trendovi korištenja droga u nekoj zemlji ili regiji ne mijenjaju se iz godine u godinu, već je to proces koji traje godinama, Možemo reći da je trend konzumiranja droga nepromijenjen u odnosu na nekoliko proteklih godina

- a) Marihuana je i dalje daleko najčešće korištena ilegalna droga
- b) Konzumiranje ecstasya i drugi sintetskih droge ne pokazuju znakove porasta
- c) Heroin više nije droga koja je „in“
- d) Raste konzumiranje kokaina
- e) Nisu zabilježeni slučajevi konzumiranja „novih“ ilegalnih droga

I dalje je veliki i postaje sve veći problem često ili redovito konzumiranje alkohola i opijanje mladih osoba. Opijanja mladih je evropski problem i sve više se pažnja usmjerava na taj značajan javno zdravstveni problem.

STANJE OVISNOSTI NA PODRUČJU ŽUPANIJE

Heroin je na području Istre i dalje vodeća droga koja dovodi do ovisnosti. Slučajevi ovisnosti o svim drugim drogama su rijetki. Za procjenu broja ovisnika i težinu javno-zdravstvenog problema ovisnosti koristimo standardne parametre koji se koriste u svijetu :

- broj novih slučajeva («first treatment demand»)
- broj ovisnika koji traže pomoć zdravstvene službe
- ukupna smrtnost i smrtnost od predoziranja,
- HIV, AIDS i hepatitisi,
- sekundarni kriminalitet.

Tablica 6. Novoevidentirani slučajevi heroinske ovisnosti od 1999 - 2007.

Godina	1999.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Broj osoba	90	154	146	88	59	87	74	65	74

Tablica 7. Broj novoevidentiranih heroinskih ovisnika prema mjestu stanovanja od 2002. – 2006.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Pula	34	35	33	39	24	32
Labin	16	3	12	3	4	9
Poreč	14	10	12	6	6	10
Rovinj	12	5	3	9	7	5
Buje, Umag, Novigrad	11	5	15	13	18	14
Pazin, Motovun	1	2	1	4	6	4
UKUPNO	88	59	87	74	65	74

Podatci ukazuju na to da je kulminacija heroinske ovisnosti u Istri bila krajem 90-tih i početkom 2000-tih, a da nakon toga problem stagnira.

Broj novih slučajeva varira iz godine u godinu sa prosjekom od cca 70 slučajeva godišnje.

Treba naglasiti i da se u značajnom postotku (u Centar u Poreču u 2007. 27%) radi o ovisnicima iz drugih dijelova RH ili inozemstva (BiH, Italija, Njemačka) koji se doseljavaju na područje Istre i tu se po prvi put javljaju na liječenje.

Broj ovisnika na području Županije

Do danas je **1251** stanovnika Istre zatražilo pomoć zdravstvenih službi, prvenstveno centara u Puli i Poreču, zbog problema sa heroinom. Utemeljeno možemo procijeniti da broj onih koji se nikad nisu javili, **tzv «neregistrirani»**, **na našem području nije veći od 20%**, te tako procjenjujemo **da je do sada oko 1500** osoba u Istri razvilo heroinsku ovisnost. Naglašavamo da se radi o broju ovisnika, a ne povremenih konzumenata.

S obzirom da više od 700 naših ovisnika apstinira ili je na liječenju, pedesetak osoba je u svakom trenutku u pritvoru ili zatvoru, a nekoliko desetina trajno više ne živi na području Istre već u drugim dijelovima Hrvatske ili inozemstvu, procjenjujemo da je na području Županije **broj «aktivnih» ovisnika**, onih koji redovito uzimaju droge, **od 600-700**.

Podaci Centara , savjetovališta , ambulanti na području Županije, omogućuju nam da dobijemo uvid u stanje ovisnika koji su u redovitom kontaktu sa Centrima.

Tablica 8. Distribucija prema obliku liječenja krajem 2007.godine

	Broj ovisnika	%
Apstinenti do 6 mj.	21	2,7
Apstinenti preko 6 mj.	30	3,9
Apstinenti preko 2 god.	37	4,8
Apstinenti preko 5 godina	41	5,3

Apstinenti nakon komune	83	10,8
U komuni	23	3,0
Detoksifikacija (metadon-buprenorfin)	171	22,3
Održavanje (metadon- buprenorfin)	362	47,1
UKUPNO	768	100,0

SMRTNOST OVISNIKA

Prema podacima MUP a i HZZJZ na području Županije je u 2007. umrlo 16 osoba čija se smrt povezuje sa konzumiranjem droga. Najveći broj - 10 je umrlo od predoziranja, a drugi od hepatitisa, upale pluća, nesretnih slučajeva, u pravilu od bolesti povezanih sa konzumiranjem droga.

Tablica 9. Broj smrtnih slučajeva zbog predoziranja u Istarskoj županiji od 1996-2007.

1996	4
1997	9
1998	7
1999	6
2000	3
2001	9
2002	3
2003	3
2004	4
2005	4
2006	6
2007	10

U 2007. je veći broj umrlih od predoziranja nego proteklih godina. Za cca 40 % veći broj umrlih ovisnika je prošlu godinu zabilježen u cijeloj zemlji. S obzirom da se od prošle godine na nivou cijele zemlje provodi anketa o okolnostima smrti kod ovisnika pokušat ćemo naći odgovore o razlozima takvoj pojavi. Zahvaljujući i nastojanjima ovog Povjerenstva toksikološka analiza se provodi u svim sumnjivim slučajevima, te je tako utvrđeno da je kod 7 osoba smrt povezana s konzumiranjem heroina, kod dvije kokaina i jednog metadona. I pojava smrtnih slučajeva povezanih sa konzumiranjem kokaina govori da je konzumiranje kokaina u porastu. Dvojica preminulih nisu sa područja Istre već su se zatekli ovdje: jedan je iz Slavonije, a drugi iz BiH.

Sekundarni kriminalitet

Prema podacima Policijske uprave Istarske sekundarni kriminalitet vezan za zlouporabu droga ostao je na razini iz ranijih godina.

AIDS i HIV infekcija

U 2007. kao i u posljednje 3 godine nije zabilježen niti jedan novi slučaj HIV pozitivnosti kod ovisnika.

U Istri su do sada poznate tri HIV pozitivne osobe za koje se smatra da su se zarazile uzimanjem droga.

Hepatitis B i C

Još nemamo podatke iz HZJZ o infekciji hepatitisom B i C u Istri u prošloj godini, ali kod novih slučajeva sve rjeđa nalazimo infekciju B i C hepatitisom. Hepatitis B je izuzetno rijedak. Tako je od 125 osoba testiranih u Službi za ovisnosti u Puli u 2007. na hepatitis B svi bili negativni, dok je pozitivnih na hepatitis C nešto viši od 50 %

Zaključno se može reći da u 2007. nije bilo značajnijih promjena u težini problema ovisnosti o opojnim drogama na području Županije u odnosu na nekoliko prethodnih godina. Nastavlja se period stagnacije problema heroinske ovisnosti koji traje od 2002.godine, a drugi oblici ovisnosti se i dalje rijetki, iako postoje podaci o sve većem konzumiranju kokaina. Potrebno je razjasniti pojavu povećanog broja smrtnih slučajeva od predoziranja, što si Povjerenstvo uzima kao poseban zadatak. Ovisnost o drogama je i dalje jedan od najvažnijih zdravstvenih i društvenih problema u Istri, koji posebno ugrožava mlade i potrebno je nastaviti sustavno pratiti problem i ulagati u njegovo suzbijanje.

Predsjednik Povjerenstva
Ante Ivančić dr.med.